

θεούς οὐ νομίζων, ἕτερα δὲ καινὰ δαιμόνια εἰσφέρων· ἀδικεῖ δὲ καὶ τοὺς νέους διαφθείρων.

Ἄδιατεθρόλητο γὰρ ὡς φαίη Σωκράτης τὸ δαιμόνιον αὐτῷ σημαίνει.

*(Περὶ τῆς τῶν πάντων φύσεως). Ἐθαύμαζε, δ' εἰ μὴ φανερόν αὐτοῖς ἔστιν ὅτι ταῦτα οὐ δυνατόν ἔστιν ἀνθρώπου εὐρεῖν.

*(...)
*Νομίζουσιν, ἐπειδὴν γινώσκουσιν αἰς ἀνάγκαις ἕκαστα γίνονται, ποιήσιν, ὅταν θυελλῶνται, καὶ ἀνέμους καὶ ἕδατα καὶ ὕδρα καὶ ὄρου ἀν' ἄλλου δέωνται τῶν τοιούτων, ἢ τοιούτων μὲν οὐδὲν οὐδ' ἐλπίζουσιν, ἀρεκί δ' αὐτοῖς γινώσκουσι μόνον ἢ τῶν τοιούτων ἕκαστα γίνονται;

*Σωκράτης δὲ πάντα μὲν ἠγείτο θεοὺς εἰδέσθαι, τὰ τε λεγόμενα καὶ πραττόμενα καὶ σιγῇ βουλευόμενα, πανταχοῦ δὲ παρῆναι καὶ σημαίνει τοῖς ἀνθρώποις περὶ τῶν ἀνθρωπείων πάντων

*Καὶ εὐχετο δὲ πρὸς τοὺς θεοὺς ἀπλῶς τάγαθὰ διδόναι, ὡς τοὺς θεοὺς κάλλιστα εἰδότες ὅποια ἀγαθὰ ἔστι.

*Ἐγὼ δὲ νομίζω τὸ (...) μηδενὸς δέεσθαι θεῖον εἶναι.

*Καὶ γὰρ παῖτων οὐδὲν ἦτιον ἢ σπουδάζων ἐλευστέλει τοῖς συνδιατρίβουσιν.

*Κατέμαθες οὖν πρὸς τῷ ναφ̄ που γεγραμμένον τὸ Γνωθὶ σαυτὸν; Ἐγώ γε. Πότερον οὖν οὐδὲν σοὶ τοῦ γράμματος ἐμέλησεν ἢ προσέσχες καὶ ἐπεχείρησας σαυτὸν ἐπισκοπεῖν ὅστις ἔφους;

*Ὅλος δὲ τῶν οὐρανίων, ἢ ἕκαστα ὁ θεὸς μηχανάται, φροντιστὴν γίνεσθαι ἀπέτρεπεν· οὔτε γὰρ εὐρετὰ ἀνθρώποις αὐτὰ ἐνόμωξεν εἶναι οὔτε χαρίζεσθαι θεοῖς· ἂν ἠγείτο τὸν ζητοῦντα ἃ ἐκείνους σαφηνίσαι οὐκ ἐβουλήθησαν.

*Μάλιστα ἐθαυμάζετο ἐπὶ τῷ εὐθύμῳ καὶ εὐδόλῳ ζῆν.

*Ἄγεται γὰρ εἰς τὸν ναὸν εἰσιόντα (τὸν Λυκοδόγον) προσεῖπεν αὐτὸν (τὸν Ἀπόλλωνα). Φροντίζω· πότερα θεὸν σε εἶπω ἢ ἀνθρώπου;

(Ξενοφῶν, ἐκτὸς ἀπ' τὸ πρῶτον).

ΑΠΟΛΛΟΔΩΡΟΣ

Τούτων οἱ μὲν τοῦ χαλκοῦ γένους εἶναι λέγουσιν, οἱ δὲ ὑπὸ Ἡφαίστου Μίνωι δοθῆναι (...). Οὗτος ὁ Τάλως τοῖς ἐκάστης ἡμέρας τὴν νῆσον περιτορᾶζων ἐτήρει.

ἜΡΜΗΣ Ο ΤΡΙΣΜΕΓΙΣΤΟΣ

*

*Οἱ πηγὲς τῶν ἐρημητικῶν κειμένων βρῖσκονται στίς ἀστρολογικὰς μελέτας τοῦ πρώτου μισοῦ τῆς δευτέρας χιλιετίας π.Χ. ποὺ βέβαια ξεκινᾶνε ἀπὸ τὰ βάθη τῶν χρόνων τῶν Μεσανατολικῶν λαῶν. Ἡ διαμόρφωσις τοῦ σ' ἑλληνικῆ γλώσσῃ τοὺς Ἔδωσ τὴ δυνατότητα νὰ γοῖν ἀπ' τοὺς ναοὺς

καὶ νὰ διαδοθοῦν, ὅμως μαζὶ τὰ ἐπηρέασαν ἀποφασιστικὰ ὁ ἑλληνικὸς τρόπος καὶ πῆραν μιὰ καθαρότητα, ποὺ πρέπει νὰ ὑποθέσουμε πὼς τοὺς ἀφαίρεσε τὸ ἀρχικὸ ὕψος (ὅπως, γὰρ παραδείγμα, μοροῦμε νὰ ὑποθέσουμε πὼς ἔγινε μὲ τὰ προσοκρατικὰ κείμενα ἔναντι τῶν ὁμογενῶν τῆς ἀνατολικῶν κειμένων). Δὲν πρέπει ἀκόμη ν' ἀποκλείσουμε Γραφικὰς ἐπιδράσεις. Ἄς προσέξουμε τὴ μουσικὴ τοῦ ὕψους στὰ παραδείγματα ὕμνων, ποὺ μᾶς θυμίζουν τὴ γλώσσα τῶν Ψαλμῶν.

Τὰτ εἶναι ὁ Θότ τῶν Αἰγυπτίων καὶ Ἄσκληπιὸς ὁ Ἴμχοτέτ. Δὲν δίνουμε λατινικὰ κείμενα ποὺ οὐ ἔπρεπε νὰ μεταφραστοῦν.

*

Ἔδωσ αὐτοῦδωσ.

Τοῦτο ἡλλάγη τὴν ἰδέα καὶ εὐθέως πάντα μοι ἠνοῖζοτο ροσῆ.

Ἔβλα μεταβαλλόμενον τὸ σκότος εἰς ὕδραν τινα φύσιν, ἀνάτως τεταραγμένην καὶ καπνὸν ἀποδιδοῦσαν, ὡς ἀπὸ πυρός, καὶ τινα ἔχον ἀποτελοῦσαν ἀνεκλάλητον γωδῆ(...).

Ἔγῆ δὲ καὶ ἔδωσ ἔμνε καθ' ἑαυτὰ συμμεμνημένα, ὡς μὴ θεωρεῖσθαι τὴν γῆν ἀπὸ τοῦ ἔδωσ; κινούμενα δὲ ἦν διὰ τὸν πνευματικὸν λόγον εἰς ἀκόην.

ἜΝους ὅλος ἐξ ὅλου ἑαυτὸν ἐμπεριέχων.

Ἔὸ δὲ Νους ὁ θεός, ἀρρενόθηλγς ὢν, καὶ φῶς ὑπάρχων, ἀπεκύνσε λόγγφ ἕτερον Νοδν δημιουργόν.

Ἔδιακεχώρισται δὲ ἀπ' ἀλλήλων ἦ τε γῆ καὶ τὸ ἔδωσ.

Ἔκαὶ ὁ τοῦ τῶν θνητῶν κόσμου καὶ τῶν ἀλόγων ζῶων ἔχων πᾶσαν ἐξουσίαν διὰ τῆς ἀρμονίας παρεκύνσεν, ἀναρρῆξας τὸ κύτος καὶ ἔδειξε τὴν κατοφερῆ φύσει τὴν καλὴν τῷ θεῷ μορφῆν, ὅν ἰδοῦσα ἀκόρροστον κάλλος (...). ἔμειδισεν ἔρωσι, ὡς ἄτε καλλίστης μορφῆς ταν Ἄνθρώπου τὸ εἶδος ἐν τῷ ἔδωσι ἰδοῦσα καὶ τὸ σκίασμα τῆς γῆς· ὁ δὲ ἰδὼν τὴν ὁμοίαν αὐτῇ μορφῆν ἐν αὐτῇ οἶσαν ἐν τῷ ἔδωσι, ἐφίλησε καὶ ἠβουλήθη αὐτοῦ οἰκεῖν· ἄμα δὲ τῇ βουλῇ ἐγένετο ἐνέργεια, καὶ ὄκησε τὴν ἄλογον μορφῆν· ἢ δὲ φύσις λαβοῦσα τὸν ἐφόμενον περιεπλάκη ὅλη καὶ ἐμίγησαν ἔρωμένοι γὰρ ἦσαν.

Ἔδιὸ καὶ μεγαίστη ἐν τῷ βίω σπουδῆ καὶ εὐσεβεστάτη τοῖς εὐφρονοῦσιν ἔστιν ἡ παιδοποιία

(Ποιμάνδρης)

*καὶ γὰρ τὸ θεῖον ἢ πᾶσα κοσμικὴ σύγκρασις φύσει ἀνανευομένη· ἐν γὰρ τῷ θεῷ καὶ ἢ φύσις καθέστηκεν.

(*Ἔρωσ ἱερὸς λόγος)

*Κρατῆρα μέγαν πληρώσας τούτου (τοῦ νοῦ) κατέπεμψε, δούε κήρυκα, καὶ ἐκέλευσε αὐτῷ κηρύξαι τοῖς τῶν ἀνθρώπων καρδίαις τάδε· βάπτισον σωματὴν ἢ δυναμένη εἰς τοῦτον τὸν κρατῆρα, ἢ πιστεύουσα ὅτι ἀναπτεῖ-